

Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht

Heuvelrug, Gooi, Vechtstreek, Eemland, Kromme Rijnstreek

[website](#)

[E-mail](#)

Geo-Nieuwsbrief-26, december 2021

Van de voorzitter

Op 25 november vond in Museum Soest de uitreiking plaats van de 1e Ontdekkaarten en Informatieboekjes van Baarn en Soest. De wethouders Aukje Treep (Soest) en Erwin Jansma (Baarn), Frans ter Maten (heemraad waterschap Vallei & Veluwe) en Kees Waagmeester (voorzitter Stichting Vrienden Soester Eng) namen de 1e exemplaren in ontvangst. Geweldig om zoveel enthousiasme en positiviteit bij elkaar te hebben voor zo'n mooi doel! Tijdens dezelfde bijeenkomst ondertekenden de wethouders van zowel Soest als Baarn de Partnerverklaring van het Geopark. We hopen en verwachten op korte termijn nog meer gemeenten als Partner.

Gehoord: "... leuk .. blij en trots .. geeft de burger moed .. een burgerinitiatief dat er toe doet .."

Behalve de gemeenten Soest en Baarn heeft ook forteiland Pampus, de meest noordelijke punt van het Geopark, zich aangesloten als Partner. Pampus verbindt, net als het Geopark, het verleden met de toekomst en heeft Duurzaamheid ook hoog in het vaandel staan.

De bijeenkomst die we met een aantal Partners zouden hebben op 1 december hebben wij vanwege de aangescherpte corona-regels helaas moeten afzeggen. We willen uiteraard geen onnodige risico's nemen en elke mogelijke verspreiding van het virus helpen voorkomen. We zagen uit naar een erg leuke en zeer interessante bijeenkomst waar we de voortgang, inhoud, betrokkenheid en ambities van het Geopark zouden delen en bespreken, met ondermeer bijdrages van Luuk Keunen (senior historisch geograaf RAAP), Els Otterman (hoogheemraad waterschap HDSR), Bart Heller (wethouder gemeente Hilversum) en Hanke Bruins Slot (gedeputeerde provincie Utrecht). Maar wat in het vat zit verzuurt niet. We werken gestaag verder en we gaan voor komend voorjaar een nieuwe bijeenkomst organiseren.

In deze nieuwsbrief ook een bijdrage van Jos Bazelmans over de onlangs internationaal gepresenteerde opzienbarende resultaten van het onderzoek naar het oerbos in Den Treek.

Vanwege de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen (op 16 maart 2022) hebben we alle partijen in de 23(!) gemeenten in het Geopark aangeschreven met het voorstel en verzoek ons burgerinitiatief te steunen. We hebben de suggestie gedaan in de verkiezingsprogramma's op te nemen: *"Het Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht is een burgerinitiatief dat zich enthousiast en deskundig inzet voor het verspreiden van het verhaal van onze leefomgeving. Zo wil het bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van het gebied en burgers, boeren, landgoedeigenaren en -beheerders, maatschappelijke organisaties en overheden verbinden. Het burgerinitiatief streeft naar de Unesco-kwalificatie Geopark voor de hele Heuvelrug en de natte gebieden aan weerszijden (Vechtstreek, Kromme Rijnstreek en Eemland). Wij staan achter de doelstelling van het Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht en ondersteunen het burgerinitiatief waar mogelijk"*.

Inmiddels experimenteren we met QR-codes. Nu QR-codes steeds meer breed gebruikt worden lijkt het logisch dat ook het Geopark deze gaat toepassen. Dat kost absoluut en relatief weinig geld, materiaal en ruimte, maar geeft wel informatie wanneer en waar iemand die ook wil. We zijn benieuwd naar de reacties op bijgevoegde tests.

De vrijwilligers en het bestuur van het Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht wensen iedereen fijne dagen en een gezond en duurzamer 2022!

Hartelijke groeten, Marc Hofstra

Ons burgerinitiatief heeft geen vaste inkomsten, **elke bijdrage helpt en is zeer welkom** op **NL62 RABO 0322 0867 60**, t.n.v. **Stichting Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht**, officieel erkend als ANBI. Helpt u mee anderen te attenderen op de mogelijkheid zich [in te schrijven voor deze Nieuwsbrief?](#)

Nog meer Nieuwe Partners

De onderstaande organisaties hebben onlangs een Partner- of Steunverklaring ondertekend en geven daarmee aan dat zij achter het burgerinitiatief Geopark Heuvelrug staan en dat waar mogelijk zullen ondersteunen:

Forteland Pampus

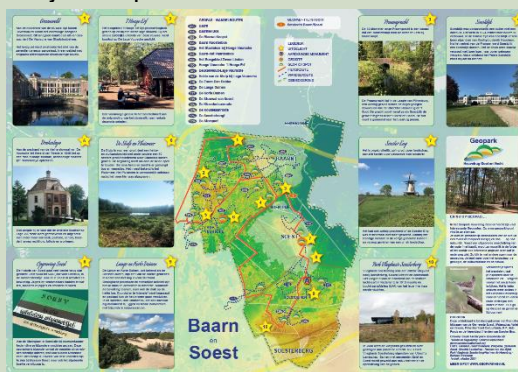
Gemeente Baarn

Gemeente Soest

v.l.n.r.: Marc Hofstra, Tom van Nouhuys, Aukje Treep en Erwin Jansma

Nieuwe films

Mini-docu Naardermeer: Vakmanschap met natuur

12.43 min, AGV en Natuurmonumenten

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht maakte een hele mooie en heldere mini-docu over water en natuur in het Naardermeer. Boswachter Angelique Aerts: *"In 15 minuten krijg je echt mee waarom het water feitelijk de basis is in het Naardermeer en zorgt voor de grote biodiversiteit in dit laagveenmoeras. Renske Diek van het Waterschap en mijn collega Luc nemen je op duidelijke manier mee in het werk dat er achter het schone water zit. Een hele fijne samenwerking waarmee we enorme resultaten bereiken."*

Levende Monumenten - De wolf van de Utrechtse Heuvelrug

13.05 min, RegioTV De Bilt

Natuurgebied De Blauwe Kamer, dat deel uitmaakt van het Utrechts Landschap, geeft een realistisch beeld hoe de Utrechtse Heuvelrug er in het verleden heeft uitgezien. Dat was de tijd dat de wolf en zijn prooidieren het landschap bepaalden. Na eeuwen vervolging door de mens is de wolf weer terug in Nederland. Hij heeft zich gevestigd op de Veluwe. Patrick Greeven van IVN De Bilt ziet een toekomst voor de wolf op de Heuvelrug en, bij de juiste omstandigheden, tot De Bilt aan toe.

QR ontwikkelingen

Nu de QR code, niet alleen door corona, steeds meer in gebruik raakt, gaan wij bekijken hoe het Geopark hierin mee kan gaan. In eerste instantie hebben wij 2 stickers ontwikkeld, de een met als thema: WAT is een Geopark, en de tweede als voorbeeld van een informatieve QR bij een geosite, zoals bijv. de Lange en Korte Duinen. Er wordt dan doorgelinked naar de website waar gekozen kan worden uit lezen, luisteren of soms een filmpje. Klik eens hieronder op de stickers en laat ons weten wat je er van vindt:

Ons burgerinitiatief heeft geen vaste inkomsten, **elke bijdrage helpt en is zeer welkom**

op **NL62 RABO 0322 0867 60**, t.n.v. **Stichting Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht**, officieel erkend als ANBI
Helpt u mee anderen te attenderen op de mogelijkheid zich [in te schrijven voor deze Nieuwsbrief?](#)

Uitreiking Boekje en Ontdekkaart Baarn/Soest

Wethouder Aukje Treep (Soest), heemraad Frans ter Maten (waterschap Vallei en Veluwe), wethouder Erwin Jansma (Baarn) en voorzitter Stichting Vrienden Soester Eng Kees Waagmeester namen donderdagmiddag 25 november in Museum Soest de eerste exemplaren van de Ontdekkaarten en Informatieboekjes over Soest en Baarn in ontvangst. [zie persverklaring](#)

de Steen van Bikbergen

Wandelaar Rob Duijf constateerde in het Bikberger Bos dat een redelijk uniek geologisch fenomeen, een plaatsseigen zandsteen, overgroeid was met braam en brandnetel. Hij trok aan de bel bij het Goois Natuurreservaat en het Geopark hetgeen aanleiding was om deze geo-hotspot weer in oude luister te gaan tonen, voorzien van een toepasselijk bordje.

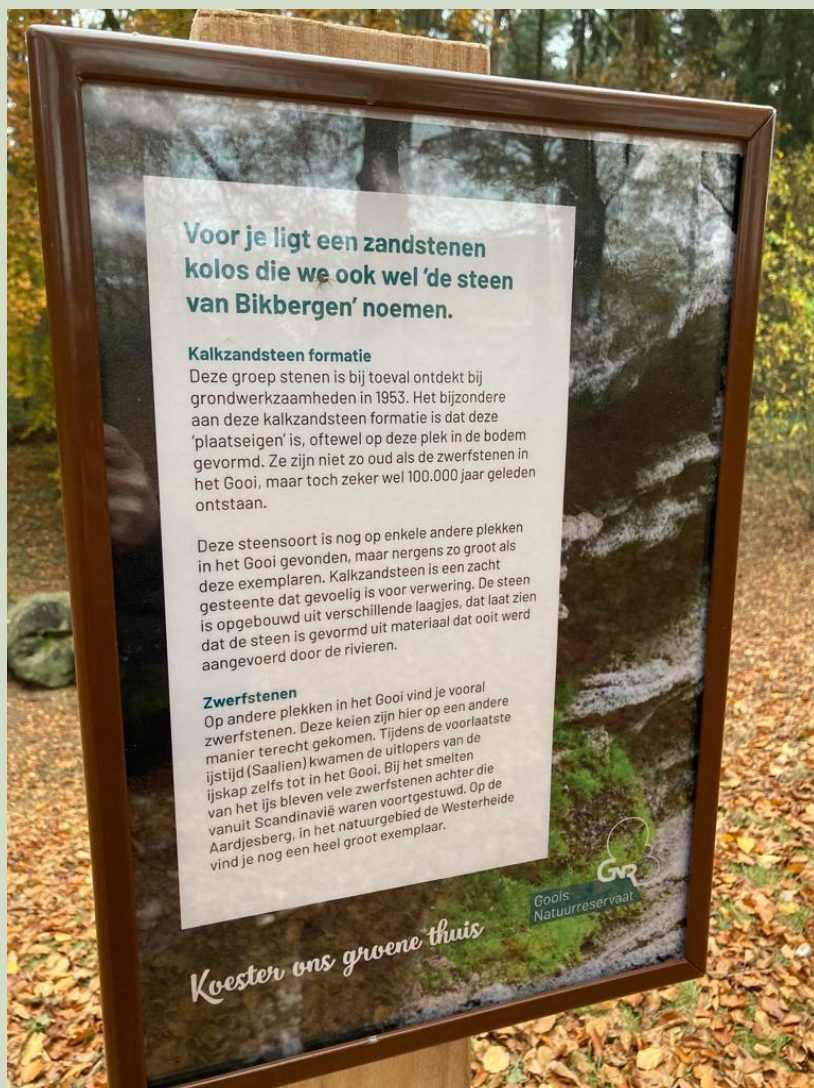
Deze steengroep is niet met een gletsjer uit het Noorden komen afzakken; hij is ter plekke in de Gooise bodem ontstaan. Zie [het gedetailleerde verhaal](#) van Henk Bouma.

foto Henk Douma

foto's
GNR

Ons burgerinitiatief heeft geen vaste inkomsten, **elke bijdrage helpt en is zeer welkom** op **NL62 RABO 0322 0867 60**, t.n.v. **Stichting Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht**, officieel erkend als ANBI. Helpt u mee anderen te attenderen op de mogelijkheid zich [in te schrijven voor deze Nieuwsbrief?](#)

Leusder oerbos stierf rond 12.750 jaar geleden als gevolg van abrupte klimaatverandering

Door Jos Bazelmans, archeoloog RCE

Op 3 maart 2017 kreeg de vondst van subfossiele bosresten uit het laatste deel van de laatste ijstijd op het landgoed Den Treek-Henschoten in Leusden veel aandacht in de nationale media. Het betreft hier een voor Nederland unieke vondst. Onlangs presenteerde en publiceerde een groep van onderzoekers de resultaten van het jaarringonderzoek van de 167 opgegraven bomen, 165 dennen en twee berken.

Het blijkt dat de dennen twee verschillende jaarringreeksen vertegenwoordigen: de ene omvat 106 jaar en de andere 201. De bomen maken deel uit van twee verschillende bosbestanden die op verschillende momenten groeiden. Natuurwetenschappelijk onderzoek (^{14}C -methode) maakt het mogelijk om de beide reeksen zeer nauwkeurig te dateren. De oudste reeks leefde tussen 13.500-13.446 en 13.420-13.366 jaar geleden en de jongste tussen 13.002-12.987 en 12.754-12.739 jaar geleden.

Een vergelijking met temperatuurgegevens voor deze periode - gebaseerd op onderzoek van Groenlandse ijskernen - maakt duidelijk dat de lokale bosontwikkeling goed te verklaren is uit meer of minder abrupte processen van opwarming of afkoeling. Zo kan het afsterven van de jongste bosfase gezien worden als vertraagde reactie op een uitzonderlijk abrupte klimaatomslag rond 12.850 jaar geleden (*Younger Dryas climate event*). Het onderzoek geeft een uniek inzicht in abrupte milieuveranderingen waarmee de toenmalige mensen van de Federmesser- (of Tjonger) cultuur werden geconfronteerd.

De publicatie is open access beschikbaar: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0277379121004066>

1. De opgraving in 2016 bij het Vogelwater op het Landgoed Den Treek-Henschoten.

Ons burgerinitiatief heeft geen vaste inkomsten, **elke bijdrage helpt en is zeer welkom** op **NL62 RABO 0322 0867 60**, t.n.v. **Stichting Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht**, officieel erkend als ANBI. Helpt u mee anderen te attenderen op de mogelijkheid zich [in te schrijven voor deze Nieuwsbrief?](#)

2. De opgraving van een van de dennen van Den Treek-Henschoten

Voordracht IVN-HKR (Heuvelrug en Kromme Rijngebied)

Door **Pim Bredschneijder**, Natuurgids

Op uitnodiging van recreantenvereniging Bonte Vlucht, heb ik tijdens de lunch van het groenweekend, een voordracht gehouden.

De vereniging ligt tussen Doorn en Leersum op de heuvelrug.

Doel van de vereniging is om het vakantiepark te laten bestaan, met respect voor de natuur, goed te onderhouden en betaalbaar voor gewone mensen.

Mijn voordracht ging over het IVN-HKR en het grotere geheel van onze regio bestaande uit 7 afdelingen. Dit komt grofweg overeen met het Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht.

Ik heb een uitleg gegeven over het ontstaan van de heuvelrug en het Kromme Rijn gebied. Gebruikmakend van de 4 brillen methode heb ik dit behandeld.

De horizontale en verticale waarnemingen en cultuur historie, alsmede de natuurontwikkeling.

Er waren ongeveer 30 mensen aanwezig.

Ieder kon, naar keuze, een info folder met kaart van het Geopark meenemen.

Ons burgerinitiatief heeft geen vaste inkomsten, **elke bijdrage helpt en is zeer welkom**

op **NL62 RABO 0322 0867 60**, t.n.v. **Stichting Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht**, officieel erkend als ANBI
Helpt u mee anderen te attenderen op de mogelijkheid zich [in te schrijven voor deze Nieuwsbrief?](#)